

EX LIBRIS
MICHAËLIS BRENSZTEJN
POLONI

*Ducatu Samogitiæ oriundi
Vilnæque domicilium habentis*

A D. M CMXXVIII

PAMO-
KŠLAS

Krikšcioniszkas

Trumpay

IZGULDITAS

Iv

Su dafaydimu Wirefniuju

Per wiena Kuniga Soc: JESU,

Drukarniey Wilniauy

Akademijoy

IZDUOTAS.

Metuose nuog užgimimo

Chrystuso Pono,

1743.

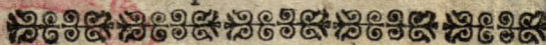
Garbinkite Wieszpati wisos gi
mines, szłowinkite anq wisi žmo
nies. Psalm 116.

668993

15134

Ant warda Pono JEZUSO te
gul kłaupes wisokias sutwierimas,
Dangaus, žiames, ir pektos,
Philip. 2. V. 10.

Imprimatur
CAROLUS Episcopus
Vilnensis mpp.

~~23196~~

SKAYTITOJOP.

Aža ta knigiate
 Dvasiszko Pa-
 moksto, regis
 but akimis, ma-

ža Kryščioniszkas skayti-
 toje, bet didžiey ir nie isz-
 pasakitay brangi, wisus tie-
 sog pareyt turtus žiames,
 kaypo wienay Karalistey Dan-
 gaus brangibey ligi: nies a-
 nos iszmokias, mokiesi užmo-
 kieti Dangu, ir ant žiames
 givendamas, jau nie kaypo
 Dangiszka givenima givent

Az

pra-

pradiesi, kada šviesiams, neg
ikšioley žinojey pažisi kas
ir Dienas, o kas tu; ir ant
kokio gašo essi sutvertas.
Brangi tikray ta knigiate,
kuria Mokitojey ir Daktaray
lobiu dirvoy raszto šviento
užkastu but prypažino, o Jo
Milista Kunigas ALE-
XANDRAS HORAI-
NAS Biskupas Ziamay-
čiu, noredamas dušiu savo
Avelu iszganimo, kaypo per-
ta aba žiamčiuga brangiau-
sia but regiedamas, savo Bi-
skupistes žmoniemus paleca-
woja,

woja, idant jaygu kas wieroy
Szwentoy apszalo, nuog bay-
mes ir meyles Pono Dieno at-
sitolino nuog karsztibes pir-
mu tewu sawo małdoy ir
nobażnistey atstojo, isz tos
knigiales iszmoktu sugri-
szti. Maża ta knigiale, nie
jau mažus tiktay waykialus
su mokitoju musu Chrystusu
Ponu pas sawe kwiećia, tar-
damas finite Parvulos ve-
nire ad me, łayskite Teway
Motinos sawo waykelus pas
mania, idant nuog mania isz-
moktu givenima amżina saw

aptureti; bet nie metuose su-
augusiu viru moteru nuog
savies nieattolina, nies ir
tiemus kaypo iszmintingiau-
sniemus iszganima atniasz.

Maža knigiate kaypo garsticiu gru-
delis, niemaža taciaus waisiu iszdos,
kada teyp iszauks iriszsikrumins, jog
paukciay Dangaus, tay ir Dwasia
Szwenčiausia, kuri malawojas kayp
karmelis, ir Anjołay Szwentiei dušioy
skaytitojo nobažno givenuima sau-
aprinkis. Skaytik tadu mietas Kryk-
ščionie ana, idant cia be skayčiaus me-
tu łaymey giventumey, o potam idant
už to Pamoksto iszmoksta, už mokie-
tu tau Dangum Tas, kurisay ira
užmokieimu łabay didžiau, tay ir
Wieszpats Diemas musu.

PA-

PAMOKSLAS

Ape Wiera, ir dayktus šabiausey pri-
gulinčius Katalikuy.

P. Znaczy pytanie: O. Odpowiedź.

P. Kas tu esi, ar Katalikas ar Krykšćio-
nis, ar kas kitas?

O. Iš šoskos Dieva, Katalikas, ir
Krykšćionis, o niekas kitas.

P. Sakiey jog esi, Katalikas ir Kryk-
šćionis, Pasakik man kas tay ira but Ka-
taliku, o kas but Krykšćionim?

O. Krykšćioniu wadinas tafay, ku-
rifay ira krykšztitas. Kataliku wadinas
tafay, kurifay nie tiktay ira krykšzti-
tas, bet tikia tay wis, ką išpažįsta
Bažničia Szwenta, Rymo, o nie kiausio
pramanimu Luthero, Kalwino, ir kitu
suwedziotoju dušiu. Ir delto gale kas
but Krykšćionim, o nie Kataliku kaypo
Lutarey, Kalwinay, ira krykšćionimis,
nies ira krykšztiti, bet nie Kathalikay

nies nie tikia to wiso, ką lepia Bažni-
čia Szwenta.

P. Pafakik mañ kuo skirias Zidas,
nuog Pagono, argi Ziday nie Pagonays
ira?

O. Nie Pagonay ira Ziday, nies Pa-
gonas nie iszpažinfsta tikra Diewa, bet
bałwonams kloniojas, o Ziday iszpa-
žinfsta tikra Diewa sutwertoi Dangaus
ir žiames, tiktay nie intikia ing Tray-
čia Szwenčiausia, ir nie tikia jog jau a-
tejo Messyošius, tay ira jog Sunus Die-
wo stojos žmogumi.

P. Pafakik man dabar, kas tay ira
wiera Szwenta?

O. Wiera Szwenta, ira tay dowana
Diewa aba šwiesibe, kuria apšwieftas žmo-
gus, tikia tay wis ką Wieszpats Die-
was apreyszkie, ir ką bažničia Szwen-
ta tikiet isaka.

*Ape Diewa ir Trayce Szwenčianse ape
Isikunijma Chrystušo P. ir ape dusia.*

P. Kas tay ira Ponas Diewas?

O. Sutwertojas dangaus ir žiames.

P. Delko mus sutwere Wieszpats
Diewas?

O. Delto, idant aną pažintumem gar-
bintumem, miletumem ir jam tarnauda-

mi giwenima amżina apturetum.

P. Kur ira Wiefzpats Diewas?

O. Wifur, danguy, ant žiames, ir ant kiekwienos wietos. Dangy ira duodamas garbe Szwentiemus sawo, ira ant žiames łoskas sawo dodamas žmoniemus redidamas swieta, ira pekloy, teysibe su prakieyktas daridamas.

P. Kiek ira Diewu?

O. Wienas tiktay, nie du, nie tris.

P. Kiek ira asabu Diewimp?

O. Tris. Tay ira, Diewas Tewas, Diewas Sunus, Diewas Dwafia Szwenta, o wienas Diewas, ir tay wadiname Traycia Szwenćiawfia.

P. Ar wifos tos tris asabos ira sau ligios?

O. Teyp ira, kayp wiena teypo antra, ir trećia, wiena ažu kita niey didiasnie, niey wiriasnie, niey iszmintingiasnie, bet wifos ligios.

P. Kuri isz tu triju asabu stojos žmogumi?

O. Antra, tay ira Diewas Sunus, o niey Diewas Tewas, niey Dwafia Szwenta.

P. Kayp tą asaba wadiname, kuri žmogumi stojos.

P. Wadinas JEZUS Chryftus, tikras
Diewas,

Diewas, ir tikras žmogus; atpirktojas
musu, kurisay krauju, muka sawa Szwen-
čiausia, atpirka mus nuog peklos, nuog
niewalos dušiu neprietelo.

P. Ką prymi kada eyni ing kom-
munia?

O. Kunā, ir krauja, Pono JEZUSO
Chrystufo asaboy duonos.

P. Ar ciešas ira Ponas JEZUSAS kiek-
wieno norint mažo dale pašwęsto a-
plotko?

O. Teyp ira, Ciešas ira kiekwieno ir
mažiausio regiemo dale.

P. Ar turia kiekwienas žmogus dušia?

O. Turia, o ta nesimertelna, nies dušia
žmogaus niekadus nie mirs.

P. Isz kur pažint: jog dušia žmogaus
ira nesimertelna?

O. Isz to, jog ira dangus, ira pekla,
ira Ponas Diewas, gieriemis žada dangu,
piktiemis liepia peklos bijotis; jey dušia
mirtu dowanay žadietu dangu, dowa-
nay bayditu pekla, kunas kaypo isz-
minties nie turedamas, niey garbies nie
pažintu, niey koronies nejauštu be du-
šios, kaypo po smerties žmogus norint
sukapotu kuna, nieka nie jaučia, delko,
nies dušios kunie niera.

P.

P. Kurios dušios eyna ing dangu,
kuriOS ing pekła, kurios ing ćisćiu?

O. Ing dangu eyna tuos, kurios ant
to swieta wisiszczay iszpakutawojo.

Ing ćisćiu, kuriomis lika pakuta. Ing
pekła, kurios nie norejo pakutos darit
ażu griekus sawo.

Ape Iszguldima sudeimo Apasztołu.

P. Ką daugiaus turime tikięk ?

O. Wis ką Wieszpats Diewas aprey-
szkia ir baźnićia Szwenta isfaka, o łabiau-
sey tus dayktus, kurie usywere sudeime
Apasztołu; kurisay tay sudeimas Apasz-
tołu ira tokfay, turis dalu dwilika.

1. Tikiu ing Diewa Tewa wisagalinti
sutwertoi dangaus ir źiemes.

2. Ir ing JEZUSA Chrystusa Sunu jo
wienati Wieszpati musu.

3. Kurisay prasydejo isz Dwafios
Szwentos, gime isz Pannos MARYOS.

4. Kiętejo po Pońsku Pilotu nukri-
źiawotas numire ir pakastas.

5. Nuźiengie ing pekłas, trećia die-
na kieleS isz numirusiu.

6. Uźziengie ing dangus, sedi pode-
śinicy Diewo Tewa wisagalinćio.

7. Iż tię turia ateyt suditu giwus, ir
numirusius.

8. Ti-

8. Tikiu ing Dwafia Szwenta.

9. Szwenta bażnicia wifur eflancia;
Szwentuju draugifte.

10. Grieku atlaydima.

11. Kuno isz numirusiu prykielima.

12. Giwenima amżina, Amen.

P. Kayp ifigułda pirma dalis *tikiu ing Diema &c.*

O. Zianklinas pirma afaba, Traycios Szwenčiaufios Tewas gimdas amżinay Sunu sau Diewistie ligiu. Tafay ira sutwertojas dangaus ir žiamies, nejokfay jam dayktas trudnas niera.

Ira Tewu wifu giaru krykščioniu peršoska sawa, delko eflancius žmonies šoskoy Diewo wadinas Sunays Diewo.

Ira Tewu wifu dayktu, jog anas sutwiere ir isz nieko padare.

P. Kayp ifigułda antra dalis; *tikiu ing JEZUSA &c.*

O. Zianklinas antra Traycios Szwenčiaufios afaba, Pona JEZUSA Chrystusa wienati sunu amżino Tewo atpirktoi musu.

P. Kayp ifigułda trečia dalis; *kuriay sprasidejo &c.*

O. Zianklina jog amżinas Sunus Diewo pryeme kuna žmogaus, štojos žmogumi,

gumi, nie parštodamas but Diewu, bet
ira tikru Diewu ir tikru žmogumi.

Gime iš Motinos MARYOS Pannos
be Tėwo, per galibę Dvasios Šventos,
kaypo gime amžinay iš Tėwo be mo-
tinos.

P. Kayp išgulda ketvirta dalis,
kiętejo &c.

O. Apfakos atpirkimas musu, kokiu
budu mus atpirka, tay ira tikray ažu-
mus kiętejo, buwo nuplaktas, numusz-
tas, nukryžiuotas del grieku musu.

P. Kayp išgulda penkta dalis, *nu-
ziengie &c.*

O. Per tus žodžius tikiame jog Iš-
ganitojas pagal dušios nužingie y pa-
žiames, y kalini Tėwu Šventuju, ir tre-
čia diena po smerties kielės išz numi-
rusiu sawa galibę.

P. Kayp išgulda šiašta dalis, *už-
ziengie &c.*

O. Išpažistame jog Ponas JEZUSAS
po kielimo sawo išz numirusiu, pagi-
wianis per kieturias dešimtis dienu su
Apasztolays, užziengie ing dangu, kur
ira ligioy garbiey su Tėwu sawa.

P. Kayp išgulda sekma dalis, *Iš-
zię turia &c.*

O. Ta

O. Ta dali tikiame stiprey, jog tafay patfay Ifzganitojas pabaygoy fwie-
ta nużiangs ifz dangaus didżioy gali-
bey ir Majestote, ir fudis wifus, giwus,
tay ira tuos kurie łoskoy Diewo aſi-
skire nog ſio fwieto, ir numirufius, tay
ira tuos kurie funkiame grieke numire,
ir wifiemus ataduos pagel darbu, gia-
ruju kunay bus pałayminti, o piktuju ir
kunay bus amżinay prakiaykti.

P. Kayp ifigułda afzma dalis, *tikiu-
ing Dwafia &c.*

O. Tikiame ěia ing Dwafia Szwenta,
kuri ira trećia afaba Traycios Szwen-
ćiaufios ir eyna nuog Tewo ir Sunaus,
per wifa, ir ligi Tewuy ir Sunuy, kay-
po Diewas amżinas wifagalis, futwert-
jas wifu dayktu teyp, kaypo Tewas,
ir Sunus.

P. Kayp ifigułda dewinta dalis
Szwenta Bażnicia.

O. Tikime jog ira wiena bażnicia, tay
ira furinkimas tikińciu, kuri wiena gał-
wa regima ant wietos Chryſtufo Pono-
tura, tay ira Biskupo Rymo, kuri Po-
pieżium wadiname.

P. Delko ta bażnicia wadinas *Szwenta*

O. Wadinas Szwenta delto, juog gał-

wa Szwenta turi Iszganitoi Pona, ir
daug toy bažničioy ira Szwentu, jog
pamokšta turia Szwenta, Sakramentus tu-
ria Szwentus.

P. Kas isymano per Szwentuju *drau-
giste?*

O. Isymano imimas dalos isz poteru,
małdu, ir isz kitu giaru darbu, kurie ba-
žničioy Szwentoy destis.

Del to wienasuž kita meldžias, wienas
pas kita małdos prašza, jog tikime bažni-
čioy Szwentoy draugiste Szwentuju.

P. Kayp isigulda dešimta dalis *grie-
ku atšaydima.*

O. Tikime jog bažničioy Szwentoy
ira grieku atšaydimas per sakramentus
Szwentus, ir delto niekas nie turia abejot
ape mišaširdiste Wieszpaties Diewo,
byle tiktay patšay tikray noretu pakuta
darit:

P. Kayp isigulda wienolika dalis
kuno isz numirusiu prikielima.

O. Tikiame jog ant pabaygos šwic-
to wisi žmonies kielsis isz numirusiu
per galibe Wieszpaties Diewo.

P. Kayp isigulda paskutinia dalis.

O. Tikiame jog gieriemis ira sugats-
wota amžina garbie karaliste dangaus.

P. Del-

P. Delko tafay fudeimas wadinas fudeimu Apafztoļu.

O. Delto, jog Apafztoļay Szwenti nieg atfiskiria nuog fawies eydami apfakit wierz Szwenta tas dalis fudeja.

P. Kurifay kuria fudejo?

O. Pirma S. Petras. 2. S. Andrejus. 3. S. Jokubas didiafnis. 4. S. Jonas 5. S. Thamošius. 6. S. Jokubas mažiafnis. 7. S. Filippas. 8. S. Bałtramiejus. 9. S. Mattheufzas. 10. S. Simonas. 11. S. Thaddeufzas. 12. S. Motiejus.

Išpažinimas Wieros.

Tikiu, jog Diewas musu krikščionifzkas, ira Trayce Szwenčiaufia, Diewas Tewas, Diewas Sunus, Diewas Dwafia Szwenta, Tris Personos wienas Diewas.

Tikiu, jog JEZUSAS Chryftufas, iratay Sunus Diewo, Sunus Pannos MARYOS, tikras Diewas, ir tikras Zmogus.

Tikiu, jog Ižganitojas swieto, tafaygi JEZUSAS Chryftufas, del musu ant križiaus numire, ir atpirko mus Szwenčiaufiu, ir Brangiaufiu krauju sawa.

Tikiu, jog Sudžia musu ira tas pats Chryftufas JEZUSAS, kuris sudis giwus ir numirusius. Ant kurio sudo kialsimec wisi isz numirusiu. Tas duos giarie-

giariemus, dangaus Karalyste, o piktošius,
pekšoy paskandis.

Tikiu, jog Szwenčiaufis SAKRAMEN-
TAS, ira tikras kunas, ir kraujas Pona
JEZUSA Chryštusa.

Tikiu, jog Szwenčiaufia Panna MA-
RYA, ira tikroi Motina Diewa, ir žmo-
gaus Chryštusa Atpirkieja musu.

Tikiu, jog Bažničioy Szwentoy ira
septini SAKRAMENTAY, per kurius,
Zmones Łoską Diewa apturi, o tie wa-
dinasi: Krikštas Szventas, Padruktini-
mas wieroy Szwentoy, Spawiedis S. Ku-
nas ir Kraujas JEZUSA, Kunigyste, Stonas
moteristes, ir Paskutinis Patepimas.

Ant gaša, tikiu, ir iszpežistu wifa-
tey, ką norint infaka tikiet nuog Apa-
sztołu pirmiaufey istatita Bažničia
Szwenta Rymo, ir toy Szwentoy Wic-
roy noriu giwenti, ir mirti.

P. Sakiey mañ jog Bažničia Szwenta
ira surinkimu tikiančiu, pašakik kurie
niera tame surinkime?

O. Niera Bažničioy Szwentoy, Ziday
Pagonay, Kurie buwie Katalikays, wie-
ra Szwenta pamete, tay ira Heretykay,
kurie norint krykšztiti ira, tačiaus tey-
sibey nuog Pona Diewa apreykšztay, ir

18
nuog sawes pažintay priesztarauja, Schif-
matikay, kurie patis skiras nuog wieni-
fties Bažničios Szwentos. Ant gašo ir
tie niera Bažničioy Szwentoy, kurie del
nufideimu sawo, isz kuriu drausti, nie
norejo pasitayfit, ira nuog Wirefniu Ba-
žničios Szwentos iszkiaykti.

*Pamokšlas ape nodieja, ape poterus, ir
pasweykinima Szwenciausios Pannos.*

P. Kas tay irą nodieja?

O. Ira tay cnata nuog Wieszpaties
Diewo duota, per kurią spadźiewojemos
amžino giwenimo:

P. Kurifay griekas priesinas nodiejey
Szwentay?

O. Nufiminimas (*alias desperatio*) ka-
da kas abejoja ape miłaširdiste Diewo,
ir delto nie norcia ažu griekus sawo pa-
kutawot, kaypo padare Kaimas Sunus
Adomo, ir Judošius iszdutojas Iszga-
nitojo.

P. Ar per tą tiktay nufiminima tro-
tias nodieja; ar per kožna smertelna
grieka?

O. Kaypo Wiera Szwenta trotias
nuog žmogaus par nie intikieima pa-
grieka priesz Wiera Szwenta nie par kitu
griekus, tayp ir nodieja par nufiminima
par

par grieka priesz nodieja, trotias.

P. Kurifay dabar griekas prieszinas nodiejay ?

O. Wiltis wifa miširdistiey Diewo, kada kas nieka niadboja at grieka, draštiey griešija wildamas jog miširdingas Diewas jam atlays griekus; ir tayp wildamis daug amžinay pražuwo.

P. Kokiame daykte labiaufey rodos nodieja?

O. Małdoy, kurios pamokia patfay Iszganitojas Ponas liepdamas tayp melstis, *Tienc musu, kuris esi dangose &c.*

P. Ką ta małda sawimp ažuwiera?

O. Wis tay ko gaš žmogus prašit ir wiltis nuog Pona Diewa. Septinias dalis turia ta małda, pirmomis kiaturiomis praszom Diewa, idant mumus duotu, kas mumus ira giaray, paskutiniomis trimis meldžiam idant mus izgiabetu nuog pikto;

P. Ape kurius tačiaus dayktus giarus praszom pirmose kiaturiose dalise?

O. Pirmo dalie *šwieškis wardas tawo*. Meldžiame, ir gieydžiame, idant Wieszpati Diewa wifas swietas pažintu, ir warda Szwenta garbintu. Antro daliey, *ateyk karaliste tawo*. Meldžiame ape

amżina garbe, idant aną mumus po ka-
riawima sio fwieto isz giaribes sawo
duotu. Trećioy daley, *buk wala tawa*,
meldziame ape łoska Diewa, idant aną
turedami, ir suja dirbdami pilditumem
wala Diewa. Kiatwirtoy daley, pra-
szom duonas, pirm dwafiszkos, tay ira
żodžio Diewo, ir Sakramentu Szwentu,
potam ir duonas kuna, tay ira papeniei-
mo, ir abdengimo.

P. Ape ką praszom paskutiniose da-
lose, idant butumem iszgiałbieti.

O. Penktoy daley, *atłaysk mumus
kaltibes musu* &c. praszom idant mus
Wieszpats Diewas iszgiałbietu nuog
grieka kurio dasłaydeme, atłayzdamas
aną mumus miłaširdingay. Siasztoy da-
liey, praszom idant mus Ponas Diewas
giałbetu nuog pagundos, aba idant anu
nie turietumem, arba jey anas ant musu
dałaydzia, idant duotu sawa łoska su
kuria tas pagundas pargaletumem. Sek-
moy daley, Praszom idant mus Wiesz-
pats Diewas giałbietu nuog wyfokiu
wargu, ir funkibiu, ir wiso to, kas isz-
ganimuy dušios musu wodija.

Ape pasweykinima Szwenciausios Pannos.

P. Delko ta małda pasweykinimu wa-
dinas?

dinas? O. Del to, jog Anjošas Gabrielus Szwenčiausia Panna, apfakidamas jey prademo Sunaus isz Dwasio Szwentos pafweykinima tays žodžiays, Sweyka MARYA mištoš pišna Wieszpats su tawim.

P. Kitus žodžius tos mašdos kas sudejo ?

O. Tus žodžius, pagirta tu tarp moteriu, ir pagirtas wayšius žiwata tawa, kašbejo S. Elžbieta pripildita Dwasia Szwenta.

Paskutinius žodžius, Szwenta MARYA Motina Diewa melskis už mus griešznus nu ir wašandoy smerties musu, Bažničia Szwenta prideja.

Pamokštas ape meyle, ir prifakimus.

P. Kas tay ira meyle Diewa ?

O. Ira tay cnata, par kurią mila žmogus Wieszpati Diewa del jo paties, ir artima sawa del Diewa.

P. Kiek ira didžiausiu prifakimu meyles?

O. Du. *Pirmas.* Mišek Wieszpati Diewa tawo, isz wifos širdes tawa, isz wifos mysles tawa. *Antras.* Mišek artima tawa, kaypo sawę pati.

P. Iſz kuo paſint meyle Wiefzpatis Diewa?

O. Iſz ažuſaykimo pryſakima Diewa.

P. Kiek tada ira priſakimu Diewa?

O. Deſimtis. 1. *Neturiesi ſwetimu Diewu priefz mane &c.* patrz na końcu.

P. Kayp iſigułda tie priſakimay, ka užſako, ka priſako; o pirmiaus ižguldik mañ *pirma.*

O. Tuom pryſakimu užſaka Ponas Diewas idant nejokiu kitu Diewu nituretumem kaypo turia Pagonay.

Grieſija priefz tą pryſakima, nudinikay, žines, burtinikay, ir kiti wif, kurie pamoćios nuog duſiu neprietelo jeſzka. Tuo paćiu pryſakimu iſaka Wiefzpats Diewas, idant ana garbintumem, jam tykietumem, ano klaufitumem.

P. Iſzguldik *antra?*

O. Antru pryſakimu ažuġina Wiefzpats Diewas piktu žodźiu priefz ſawi, bluźnijmu, neteyſu priſiegu, apłaydimo apſižadieimu.

P. Ar tinka kada pryſiegt?

O. Tinka tuo ćieſu, kada ira teyſib del ko nori pryſiegt, wertas dayktas, i prie teyſibes ir werto daykto reykała ira.

P.

P. Kayp ifiguлда trečias prysaki-
mas?

O. Ažufako tuo prysakimu Ponas
Diewas darbu funkiu Szwenta diena.

Liepia Szwenta diena mišiu Szwentu
kozoniaus klaufit, ir kitus Szwentus dar-
bus darit.

P. Kayp ifiguлда *kiatwirtas*?

O. Tuo prysakimu ifaka Ponas Die-
was, idant Tiewams musu pridarancia
garbe ataduotumem, nie tiktay per gal-
wos nudengima, bet idant ir reykaŭuo-
se aniemus padietumem.

Ifaka tayıpog, idant wiresnius musu ar
tay dwafiszkus, ar kuniszkus šianawo-
tumem. Griėšija priesz tą prysaki-
ma tarnay, padonay, kurie prigulencio-
se dayktoŭse Ponu sawo nieklauso, tayı-
pog ir tie griėšija, kurie dwafiszku a-
ŭŭbu, kunigu draudenciu pikto, ginan-
ciu, nie tiktay nie klausa, bet aaus ap-
kaŭbinieja, ŭojoja.

P. Kayp ifiguлда *penktas*

O. Tuo prysakimu, ažufakos nie tey-
ŭingas užmušimas, nies sudžiaz ant
smerties sudidami, ir kotas trotidamas
nie griėšija, tayıpog ir žalnierey wayna

teysinga waldami azumufzdami, ronidami nie griešija.

P. Sawę ar tinka azumufzt.

O. Nie, ira didis labay griekas, ir tokfay su Judošium y amžina pragara skubinas.

P. Ar tinka sau smertis žičit?

O. Išč ruštibes, išz nufiminimo, arba kokio pikto gašo nie tinke.

O žičit delto idant kas weykiaus danguy butu, tinka; tayp žičija sau Powilas Szwentas kalbiedamas, giedžiu atšiskirt nuog šio swieto, o but su Chrystufu.

P. Iščguldik *šiaszta*?

O. Ažudraudžia tafay prysakimas wifokias biazuribes.

P. Kayp išgulda *sekmas*.

O. Tafay prysakimas užsaka idant swetima daykta priešz artima nora nie imtumem niey pasiaptoms (tay wagiste wadinas) nie žiniomis, tey išzweržimas wadinas, nie per apieszkoima pirkdami, parduodami nie teysej, taypag draudžia idant szkados artimuy nie daritumem.

P. Iščguldik *aszma*?

O. Tafay prisakimas užsako šwiećijmo
nie

nie teytingo, murmeimo, apikalbos, melawimo, ir kiekwienu tokio zodzio, kuris artimuy galetu szkadit.

P. Paskutini prysakimay ka sawimpazuwera?

O. Tuose prysakimose gina Wieszpats Diewas, idant nie gieystumem niejokio pikto daykto, ir zinotumem, jog nie tinka to gieyst, ko nie tinka darit.

P. Tay par uzlaykima tu prysakimu usilayka dusioy zmogaus, meyle, loska Diewa.

O. Tayp ira.

P. Par kagi trotija zmogus meyle Diewa, ir loska?

O. Par grieka funku o tay kozna.

Ape griekus.

P. Kas tay ira griekas?

O. Ira pazieydimas Wieszpaties Diewo?

P. Kieleriokias ira griekas?

O. Dwejokias. Didis ir mazas.

Didis, ira tokfay pazieydimas Diewa, par kuri zmogus loska Diewa trotija, stojas jo niaprietelum, ir wertu amzinosties arba peklos.

Mazas griekas, ira pazieydimas Diewa, par kuri, nie trotijas loska Diewa, bet

ma-

mažinas karšztibe meyles kurio tay
grieka niesaugodamas, greytay gala ing
funku impušt, pagal anu žodžiu Dwa-
sios Szwentos *Eccl: 19.* kas mažus day-
ktus niekina pamažu paslis, tay ira fer-
giedamas mažu grieku, y didžius impušt.

P. Kayp žmogus ant grieka ateyna?

O. Pagundinimu, pagiereimu ir pa-
zwaliimu.

P. Kurie šabiaus pažieydžia Wiesz-
pati Diewa!

O. Tie kurie isz žinios, isz piktibes
griešija, ir isz paties grieka girias šawi
draudenčiu nie kłausa.

P. Kiek ira grieku didžiuju?

O. Septini Puykibe, trofzkawimas
šobia, biauribe, pawideimas, apsyryi-
mas, ruštibę, tingieimas ant tarnawi-
ma Diewa.

P. Delko tie griekay wadinas didi
(kiti wadina smertelnays) argi wisados
ira smertelnays?

O. Nie delto wadinas griekays di-
džiays, idant wisi wisados butu smer-
telnays, bet delto, jog tie griekay ira
kaypo weršmies, arba galwos kitu grieku.

P. Kiek, ir kurie ira griekay priesz
Dwasia Szwenta?

O. Sieši:

O. Sieši: 1. Didis izšanasis ape
mīlāsirdīste Dieva, ir delto drāsus grie-
šiimas. 2. Nufiminimas. 3. Pažintay
teyfibey prīszarnawimas. 4. Pawīdie-
imas, jog kas irā enatliwas Szwentas. 5.
Ažukieteimas širdies. 6. Niepakutawo-
imas ir ant gaļo giwenimo sawo.

P. Kurie griekay irā, ing dangu
szaukiātis?

O. Ažumušimas žmogaus žiniomis sa-
wa ipacia macia. Niečistata wiro su
wiru, ir moteres su motere; del kurio
grieka Wieszpats Diewas ant Sodomos
miesto ugnia isz dangaus, nuļaydis su-
degina ana: Apfunkinimas ubagu na-
szlu, firatu. Nutraukimas užmokiafno
darbinikams.

P. Kiek, ir kurie irā griekay sweti-
mi? ir delko swetimays wadinas?

O. Wadinas swetimays delto, jog no-
rint kas kitsay anus papilde, tačiau ir
mumus pryšieszo, jog ir musu tenay
nufideimas randas. Ir tayp griešija žmo-
nies dewinaropey.

1. Roda, kada kas kam rodija grieka.
2. Liepimu, kada liepia kitam grie-
ka papildit.

3. Pazwaliimu ant swetimo grieko.

4. Pry-

4. Pryemimu piktadejos.

5. Girimu swetimo grieko.

6. Nie apreyfzkimu swetimo grieka kam prigula.

7. Nie draudimu, kada galedamas parifzkadit grieka, (olabiaus kas ikto prygula) tay aplaydzia.

8. Padeimo swetimo grieko.

9. Ginimu swetimo grieko, kada kas zinodamas kito grieka, nie tiktay to nie apreyfzka, bet gina.

Ape darbus giarus ir palayminimus.

P. Ar reykalas giaru darbu, kurie nori amzina giwenima apturet?

O. Kaneczney reykalas, nies kalba rafztas Szwentas jog wiera be darbu nuomirufi ira.

P. Kiek ira darbu giaru milaširdingu kunifzku?

O. Septini. Alkanus papeniet, trok-
sztancius pagirdit, nuogus apdenkt,
kalinius iszwaduot, ligonus aplonkit,
pakieleywingus pryimt, numirusius pa-
laydot.

P. Kiek ira darbu milaširdingu dwafifzku?

O. Tayspag septini. Griešijančius
pataysit, nie mokančius pamokit, abejo-
jan-

jančiamis gieray parodit, už artima fa-
wo melstis, nuludufius palinksmint,
kątrej kiętiēt krywdas, niaprietelams
ifz širdies atļayft.

P. Kiek ira paļayminimu Ewangelios?
O. Afztuoni.

- 1. Paļayminti ira ubagay dwašioy.
nies anu ira karalifte dangaus. (Ziame,
- 2. Paļayminti tiky, nies anie apturies.
- 3. Paļayminti kurie werkia, nies a-
nie bus palinksminti.
- 4. Paļayminti kurie trokšzta, ir giey-
dzia teyfibes, nies anie bus pafotinti?
- 5. Paļayminti mišaširdingi, nies anie
patis mišaširdistie aptures.

6. Paļayminti čistoš širdies, nies anie
Diewa regia.

7. Paļayminti pakaju darantis, nies
anie sunays Diewo bus wadinti.

8. Paļayminti kurie peršekioima kien-
čia del teyfibes, nies anu ira (karalifte
dangaus.) *Ape Sakramentus.*

P. Kas tay ira Sakramentas?

O Ira žianklas regieimas nieregieimas
loškas Diewa, tayp krykšzte wandeni re-
gi kaypo žiamkla, o loškas Diewa, kuri
duodas par krykšzta nia regi.

P. Kiek ira Sakramentu? ir kas anus
ištatie? O. Ista-

O. Ištatie Sakramentus Ponas JEZU-
SAS, o ira septini. Krykšztas, padru-
tinimas, Sakramentas Kuno ir Kraujo Po-
no JEZUSO, gayleimas arba Pakuta ku-
rią spawiedni wadiname, kunigiste, pa-
skutinis patepimas alejum Szwentu, mo-
teriste.

P. Ką tie Sakramentay giaro dara
žmoguy!

O. Duoda šoska Diewa, norint niewi-
si wienokiey, nies krykšztas afzwarida-
mas grieka isz dušios duoda šoska, ir pa-
kuta, norint nie wifados, kiti Sakramen-
tay rasta dušioy šoska didina, pšatina; ir
delto krykšztas, ir pakuta nuog mokitu
wadinas Sakramentay numirusiu, kiti wa-
dinas Sakramentay giwu.

Ape krykšzta.

P. Kas tay ira Krykšztas?

O. Ira tafay Sakramentas, par kuri
griekas pirmutinis, ir tiki šawa wala,
papilditi (kayp deštis su tays kurie
waldžia iszminties turedami krykšztijas)
atsyšaydžia.

P. Ar ira wožnas krykšztas žmo-
gaus iszmanancio, o nie norencio kryk-
sztitis?

O. Kaypo kiti Sakramentay, tayp ir
kryk-

krykſztas nie ira woźnas, kada kas iſz
prywertimo pryima.

P. Kas gala woźnay krykſztit?

O. Kiek wienas žmogus norint patſay
ir nie krykſztitas, byle tiktay noretu tay
darit, ką iſtatie iſzganitojas Ponas, ir
liedamas wandeni kaſbetu, aſz tawi vg:
Jonay, Ona, krykſztiju, Wardan Diewa
Tiewa, r Sunaus ir Dwafios Szwentos, A.

P. Kuom tinka krykſztit, ar tiktay
wienu wandeniu?

O. Tiktay wienu wandeniu, pagal
iſakimo Iſzganitojo Pono, jey kas nie
atgimis iſz wandenio, ir iſz Dwafios
Szwentos niegala jeyt ing karaliſtę Die-
wa. *Joan: 3.*

P. Kieleriokias ira krykſztas.

O. Trejokias. Wandenio, kraujo, ir
gieydimo?

P. Iſzguldik man kayp tie kryk-
ſztay iſimano?

O. Wandenio krykſztas ira taſay,
kurio zwyczaynay krykſztijas žmonies.
Krykſztas kraujo, ira kada kas, nie
krykſztitas krykſztu wandenio, del
wieros Szwentos krauja praleja, tokſay
krauju ſawo apſikrykſztija. Krykſztas
gieydimo, ira kada kas nie gaſedamas
kryk-

krykſztitis, gicydžia, trokſzta, krykſzto
ſu gayleimu aźugriekus ſawo ir ſu mey-
le Wiefzpaties Diewo.

P. Ar reykia kumu krykſzte, ir kiek?

O. Reykia, o tay wieno, ar dwiju,
daugiaus gina Baźničia Szwenta del gien-
tisties iſzkumisties eynancios.

P. Tarp kuriu iſz krykſzto gienti-
ſtie ira?

O. Tarp krykſztijanćio, ir krykſzti-
to. Tarp nieſiojencio ant krykſzto ſu
krykſztitu, ir ſu jo tiewu ir motina.

P. Delko tie kumay ira krykſztie?

O. Delto, idant uź krykſztita iſzpa-
źintu wiera Szwenta, o potam jey nie bu-
tu kam, ju pawinaſtis ira pamokit wie-
ros Szwentos.

P. Ar tinka ing kumas pryimt Ka-
talikams, Lutherius, Kalwinus?

O. Nie tinka, nies anie, kokie patis
ira, tokios wieros iſzmokitu Sunus ſawo
dwaſiſzkus.

Ape Sakramenta pakutos.

P. Kas tay ira Sákramentas Pakutos?

O. Ira atłáydimas grieku po kryk-
ſzto papilditu. Sakos ćia, po krykſzto
papilditu, nies griekay pirm krykſzto
papilditi par krykſzta atſyłaydžia.

P. Kiek

P. Kiek ira dalu pakutos ?

O. Tris, Spawiednis, arba iszpažini-
mas grieku, gayleimas, ir pakutawo-
imas ažu anus.

P. Koksay turia but iszpažinimas
grieku ?

O. Turia but teysus, wifu funkiu
grieku kurius atamina, arba ape kurius
abejoja, ar ira funki, ar nie, tayıp jog
kada kas wiena funkio grieko žinoda-
mas isz giedos nie iszpažintu, nie wieno
grieko, isz kuriu spawiedojos, atlaydi-
mo nie apturietu, bet nauja grieka fun-
ku szwentawagifties papilditu.

P. Ką tokiam reykia darit, kurisay
ažutila funkio grieko žiniomis ant spa-
wiednies ?

O. Reykia isz nauja wel wifu spawie-
doties, ir to jog ažutilejo funkio grieko
o jey tayıp ilgay butu spawiedois ažuti-
ledamas, reykia wifas spawiednies, nuog
paskutinios giaros panauint.

P. Kas tay ira gayleimas ažugriekus ?

O. Ira niapkanta grieku su tikru no-
ru daugiaus ing anus nie grifzt.

Tasay gayleimas turia but ažu griekus,
arba delto, jog Wieszpati Diewa wifo-
kios meyles werta pažieydey, arba del

36
arba nie galejo del ligos.

P. Kada ira prysakimas spawiedotis,

O. 1. Kiek wienus metus ben karta
2. Eynant ant waynos. 3. Pirma karta
gimdančios arba kurios datiria jog sun-
kiay gimdžia. 4. Kurisay ant smerties
ira apsudites. 5. Kurisay turia žinklus
smerties.

*Ape Sakramenta Kuno ir kraujo
Iszganitojo.*

P. Ar isz tiesu ira po asabomis duo-
nos ant aštoriaus iszganit jas.

O. Stiprey tikia bažničia Szwenta jog
tame Sakramente ira tafay patfay kuri-
saya sedžia po dešinio Tiewo danguy, su
Dewistie, ir žmogistie, o ira cielas wiso
hostio paszwenstwo, ir kiekwieno dalje
regiemo.

P. Po paszwentimo ar ira kas duo-
nos arba wino!

O. Niera, nies atsymayna duona, ir
winas ing kuna ir krauja Iszganitojo
Pono,

P. Kada isaka bažničia Szwenta tą
Sakramenta pryimt.

O. Ape welikas, ir prie smerties.

P. Ko reykia idant kas su pažitku
tą Sakramenta pryimtu?

O. Rey-

O. Reykia ļoskoy Diewo but, ir del to, pirm pryemimo to Sakramento reykia spawiedotis, jey jautis ant grieko funkio.

P. Ar nie griešitu kada kas nie budamas ļoskoy Diewo pryimtu tą Sakramenta?

O. Sugriešitu ļabay funkiay sinertelņay, nies pryimtu teyp, kayp Judošius.

P. Kā daugiaus reykia eynant stalop Szwentop?

O. Reykia idant tą diena nuog pufies nakties nieka niey giartu, niey walgitu nie jokiu budu.

P. Kā dabar dirbt pirm priemimo Iszganitojo?

O. Jey kas moka knigas skaytit, melstis isz knigu, jey nie, poterus kalbet, gayletis ažu griekus sawo, nusižiamint akise Diewo, tykiet tay wis, kā apreyfzka Wieszpats Diewas, ir bažničia Szwenta lepia tikiet.

P. Kayp sprowoties po kommunios Szwentos.

O. Nie eyt tuojaus isz bažničios Szwentos bet pasimelst, saugoties tą diena ļabiausiey apfyryimo.

38
Ape Sakramenta Padrutinimo.

P. Kas tay ira Sakramentas padrutinimo?

O. Ira Patepimas alejum Szwentu nuog Biskupo kašbančio žodžius isakitus.

P. Delko tas Sakramentas padrutinimu wadinas?

O. Del to, jog ima žmogus krykšzti-
tas šoska nuog Pono Diewo ant iszpaži-
nimo wieros Szwentos, ir pergaleimo fa-
wa neprietelu. Tuo Sakramentu patwir-
tinti mučialnikay krauja šawo pralieja
del wieros Szwentos, par tą Sakramenta
duodas šoska Diewa ant pargaleimo pa-
gundu priesz wiera Szwenta.

P. Ko reykia pryimanant tą Sakramenta?

O. Reykia but šoskoy Diewo, ir del
to reykia spawiedotis pirmo pryemimo to
Sakramento arba ben ažu griekus gayletis.

P. Tafay, kurifay weda birmawoi-
mon, ar reykia, idant patfay butu pry-
emis tą Sakramenta?

O. Tayp ira, nies patfay niebudamas
padrutintu o wesdamas kita, sugriešitu
funkiey.

P. Ar niera kokios gięstifties isz to
Sakramento, kayp isz krykšzta.

O. Ira tarp birmawojęcio ir tarp
tewo

tewo ir motinos birmawotu, ir tarp birmawojančio su birmawotu. Teypag tarp wedančio ir westo ton Sakramentu ir tewo, ir motinos westo; tiems nie tinka tarp sawes žianities.

Ape paskutini patepima.

P. Kas tay ira paskutinio patepimo Sakramentas ?

O. Ira nuog Biskupo paszwęstu alejum lygonio patepimas, ir małda kuniogo idant Wieszpats Diewas isz nuopelnu Iszganitojo duotu lygoniuy fweykata dušios, tay ira łoska, ir kuno, jey jo butu Szwenta wala.

P. Ko reykia idant naudingas, su pažitku butu to Sakramento pryemimas ?

O. Reykia, idant pryimas butu łoskoy Diewo, ir del to jey nie spawiedojos reykia spawiedotis.

P. Ar kožnam lygonioy reykia duot ?

O. Nie, bet sunkiey sergončiam, ir praszačiam to Sakramento.

P. Kas duodas partą Sakramenta ?

O. Duodas łoska Diewa lygoniuy ir pastiprinimas jo ant kięteimo anu sopolu, ir pergaleimo baymiu, kurios priešla walandoy smerties. Atsyłaydzia griekay maži pertą Szwenta Sakramenta.

o tulays kartays lygonis apturia ir swey-
kata, del ko, nie iszmingay daro tie,
kurie nie noria paskutinio patepimo pry-
imt, tikiedami jog tafay Sakramentas
marina žmonies.

Ape Kunigistie ir moteristie.

P. Kas tay ira Sakramentas kunigisties?

O. Ira tafay, kurio Kunigamus, ir ki-
tiemis dwafizkomis asaboms duodas
mačia Sakramentus Szwentus dalit, kay-
po tayp paszwešt kuno Iszganitoje, grie-
kus žmoniems wardu Chryšuso Pono
atlayft.

P. Kas tay ira Sakramentas mote-
risties?

O. Ira Sakramentas tafay, kurio wi-
ras fu moteria pagat istatimo bažničios
Szwentos prisiega sau giwenima terp sa-
wies ik smerties, idant suderedami fu
sawim wiežlibay giwendami, Diewo
baymie augintu waykus.

P. Kokie ira, periszkadiimay jeimo
ing tą stona?

O. Pirmas ira prywertimas, kada isz
niewalos eyua ing tą stona. Antras ira
gięstie, tay ira gientis terp sawies ik
pinktos giminies nie gala pasyimt be pa-
zwaliimo wirešniu bažničios, sakiaw ik
pinktos

pinktos giminies, kas tayp turia išmanit, jog niey kietwyрто giminie tinka žianities, negut pinkto. Ira ir kitu daug periszkadiimu, kurius labiaus prigula kunigamus žinot.

Ape paskučiaufius dayktus.

P. Kiek ira paskučiaufiu dayktu?

O. Kieturi, smertis, sudas, pekta, ir amžina garbie.

Ape smerti.

P. Kas tay ira, smertis, ar tokfay ira, kaypo y malawoja?

O. Smertis ira atskirimas dušios nuog kuno, Nie turia smertis, niey kuno, niey kaušu. Sudalgiu aną malawoja, jog kaypo dalgis žole, teyp smertis žmogaus giwenima pakiarta.

P. Ar kanecznay reykia žmoguy mirt?

O. Tayp ira. Niekas, nuog smerties, niey atsipirks, niey ažu sawi kito pafumdis, kanecznay musija mirt žmogus.

P. Kaypo turia žmogus gatawoties ant smerties?

O. 1. Labiaufiey, ir pirmiaus reykia saugoties smerties dušios, tay ira grieko smertelno kurifay nie kaypo marina niekados nie mirsztančia dušia, kada iszwara losko Diewo isz dušios, kuri tay loska

42
Ioska ira giwenimu dwašišku žmogaus.
Noreñciem sunkio grieko išfaugot, reykia tankiey spawiedoties, rokuoties su sumnianie sawo, tankiey nobažnay Szwenčiausi Sakramenta kuno, ir kraujo Išzganitojo Pono pryimt. 2. Aprinkt sau ažutaritojus Szwentuosius Diewo ant iš prašimo giaros smerties, kavpo tay Szwenčiausia Panna, Szwenta Mikolaš, Szwenta Barbora, Szwenta Jozapa, ir ant to kožna diena ben powiena sweyka MARYA sukašbet ant garbies tu Szwentu. 3. But nobažnu prie nukrižiawoto Išzganitojo Pono kašbedamas aną mašda. O Ponie JEZAU Chryštau per karčia muka tawa, kurię del manies kiętiejey ant križiaus susimilek ant dušios mano, šabiaus to čiesu kada skiršies nuog kuno.

4. Nieko niesudit, bet wis ant giaro wieršt nies kašba Išzganitojas Ponas, *nie sudikite onie buste suditi.* 5. Melstis tankiey už mirštancius, ir už dušias čišciuy ešancios.

Ape suda.

P. Kieleriokias bus musu sudas ?

O. Dwejokias, ipačias, ir wifu.

P. Kas tay ira sudas ipačias žmogaus ?

O. Ira wifu myslu, darbu, žodžiu,
skaytie

skaytie, isz kuriu sudijsa Iszganitojas
Ponas kožna žmogu prie smerties, ir
koki tuo metu izduoda dekreta, tayp
bus, ką ing pekla paskandina, bus am-
žinay tie, ką ing dangu žinklina bus
amžinay pašaymintas.

P. Kas tay ira sudas wisu ?

O. Ira sudimas wisu Anjolu, žmoniu
giaru ir piktu ant gašo swieto Kada tafay
sudas bus, niekas niežina.

P. Del ko tas paskutinis sudas, kada
jau per pirma ar prakieyktas, ar pašay-
mintas bus žmogus amžinay ?

O. 1. Del to idant ir kuos butu ar
pašaymintas ar prakiauktas. 2. Ant pa-
giedinimo piktu, kurie nuomire su iszma-
nimu nuog žmoniu jog gierays buwo, o anie
buwo pikti 3. Idant patieka sawa turietu
anie kurie gieray giwena o kaypo pikta-
diejos kokie ejo isz šio swieto, kitsay
buwo nuokirftas, kitsay pakartas, idant
tada paširoditu teysibie koksay kas bu-
wo, tafay suda bus.

Ape pekla.

P. Ar už tiesa ira pekla ?

O. Tikra teysibie, teyp tikie bažničia
Szwenta, šwiečioja tą teysibe anas Ewan-
gelios, bagočius, kurisay kožna diena
bankie-

bankietawodamas, kur nuego posmerties,
kalba rafztas Szwentas ape ana. *Nuomi-
re bagocius ir palaydotas ira pekloy.*
Luce 16. Teyp ir anie, Core, Datha-
nas, Abironas, kurie murmejo priesz
Mayziešiu, ir Arona wirefoius sawo,
nuego ing pekla, ape kurius kalba rafztas
Szwentas; *Atwierusi nasrus sawo zia-
mie pravija jus, ir nuwejo gini ing pe-
kla.* Num: 16.

P. Kas ira pekloy.

O. Ira mukos nie iszfakitos, kokiu
niekados niebuwo ant swieto. Mučija
tinay dušiu nieprieteley nesmertelnas
dušias, ira ugnis tays karfzta, jog mu-
su ugnis anay prylyginta ira kaypo ma-
lawota, o tay tos mukos bus amžinay.
Weyda Wieszpaties Diewo niekados nie-
regies, kuri muka labay didžia iro, ku-
ria pažint isz musu gieydimo regietis
su kuom. Absalomas Sunus Dowido par
dwejus metus, nie regiejo weyda rustin-
go tiewa sawa, tays jam tay sunku bu-
wo, jog kalbeja jey *atamina ant pik-
tibies mano, tegul mania azumusza 2.*
Regum 14.

Ape amžina garbe.

P. Kas tay ira amžina garbe?

O.

45
O. Ira žiureimas ant Wieszpaties Die-
wo, isz kur eyna amžina linksmibe, ape-
tay kalba Powilas Szventas 1. Cor: 2.
niey akis regiejo, niey ausis girdiejo,
niey širdie žmogaus sutalpa, ka Dievas
sugatawoja tiemus kurie aną milia.
Džiaukšis tinay su Chrystusu Ponu, su
Szwenciausia Panna, ir su kitays Szwen-
tays Diewo. Zibies kaypo saule, nieko
niey kięties, niey gales kiętiēt, ko gieys
wis turies, otay ant amžiu, ir žinos jog
tos linksmibes niekados nie nutrotis.

P. Walgimo, gierimo &c. ar reyka-
laus danguy?

O. Nie, šotini bus pačiu Ponu Diewu?

Pawinnasties esančiu stonie moteristies.

1. Wiras ir moteria pawioni, kaypo
žadiejo sau ant šlubo, priesiegos nie šau-
žit, meyle, ir wiežlibay sawa stonie gi-
went, ape kitus nie mislit.

2. Waykus baymey Diewo augint, sa-
wos walos nie duot, bet ir šabay be u-
wogos tyroniskay nie muszt, nies nuog
to draudžia Powilas S.

3. Giera paweyksta isz sawies wayka-
mus ir šiyminay sawo duot, idant
drausti nie dristu kalbet, o patis kodel
tayp darote.

4. Pa-

4. Nie tinka anu kiaykt, ing pekla
siuft, dušiu nieprietelamus siulit.

Pawinnasties tarnu priesz Ponus.

1. Turia Ponamus teysej tarnaut, ir
del to reykia storotis idant niekas nie
pražutu, nie pagiaštu Pono dayktu.

2. Reykia klausit isakimo Pono dir-
bat wis, ka isakia aniey, iszemus tus
dayktus kurie su grieku butu, kaypo
kada lieptu kam Ponas wogt, azumufzt
ka, ar koki kita daykta nuog Wieszpa-
ties Diewo azsakita darit.

3. Pawinni nie apkalbiniet Ponu sa-
wo, ir nie sakit kas namuose destis,
negut kam prieguletu ape tay zinot.

4. Sluzit ik ciešo fukalbieto ir del to
nie tinka bekt, ir kitu ant to westi.

Pawinnasties padonu priesz Ponus.

1. Reykia padonamus Ponus sawo
milet, šianawot, klausit wisokioše dayk-
tuose kurioše be grieka gala anu klausit.

2. Ponuy nie priesztaraut, dienas sekt,
o tay ažu cieša ateyt.

3. Ponu nie krywdit, ir tayp pono
sawo dayktu saugot, kaypo sawo, Pono
sawo parsergiedamas.

S P O S O B

Mowienia Pacierzy w Kościele po Litewsku.

Wardan Diewo Tiewo, ir Sunaus, ir Dwafes Szwentos, Amen.

Tiewe musu, kuris esfi Dangose, śwę-
skis Wardas Tawo, ateyk Karalifte
Tawo, buk Wala Tawo, kayp Dan-
guy, rayp ir ant žiames, duonos musu
wisu dienu, duok mumis šiendien, ir
atšaysk mumis kaltus musu, kayp ir mes
atšaydžiame sawiemis kaltiemis, ir ne
wesk mus ing pagundima, bet gialbek
mus nuog pikto, Amen.

SWeyka MARYA Milistos Pišna, Wie-
szpats su Tawim, pagirta Tu tarp
Moteru, ir pagirtas waysius Ziwato
Tawo JEZUS. Szwenta MARYA Motina
Diewo, melkis už mus griesznus nu, ir
wašandoy smerties musu. Amen.

Tikiu ing Diewa Tiewa Wisogalinti,
Satwertoi Dangaus, ir žiames, ir ing
JEZUSA Chrystusa, Sunu jo Wieda-
tij, Wieszpati musu, kursay prasydiejo
išz Dwafes Szwentos, Gime išz Pannos MA-
RYOS; unmučitas po Ponšku Pilotu, nu-
kryžiawotas, numire, ir pakastas; nu-

zingie ing pekłas; trećia diena kieles isz
numirusiu, użziengie Danguosna, sedi po
dešioiey Diewo Tiewo Wisagalinćio, isz
tin ateys sudity giwus ir numirusius.

Tikiu ing Dwase Szwenta, Szwenta Baźni-
ćia wisur elanćia, Szwentuju Draugiste,
surinkima grieku atłaydima, kuno isz
numirusiu prykielima, ir giwenima am-
żina aptureima, Amen.

Dešimtis Diawa Prisakimu.

A Sz esmu Wieszpats Diewas tawo, ku-
ris tawę iszwedźiau isz žiames E-
giptu, isz namu niewalos.

Pirmas, Nie turiesi Diewu swetimu
priesz mani.

Antras, Ne imsi Wardo Pono Diewo
tawo dowanay.

Trecias, Atmink Szwenta Diena święti.

Kiatwirtas, šinawok Tiewo tawo ir
Motina tawo.

Penktas, Ne užmuszk.

Siasztas, Ne swetimmoterauk.

Sekmas. Ne wok.

Aszmas, Ne kalbiek ne teysej priesz
artima tawo.

Dewintas. Ne gieysk moteres artimo
tawo.

Desimtas, Ne gieysk ney jaućio, ney
ašilo

ašilo, ney tarno, ney tarnaytes, ney wienu
daykto, kuris ira artimo tawo.

Mileši Wieszpati Diewa tawo, išz wi-
šos širdies sawo, išz wišos mišles sawo, ir
išz wišu šifu sawo, o artima tawo kaypo
pats sawi.

Penki Bažničios Prisakimay.

Pirmas, Klaufik Mišios Szwentos, Die-
nomis Szwentomis nobažnay, ir pryde-
ranciey.

Antras, Pošnikauk dienas užsakitas
nuog Bažničios.

Trečias, Spawiedokis noris wienu kar-
tu ant metu, ir pryimk Szwenčiausi Sakra-
menta ape Weliku.

Kietwirtas, Ne imk šlubo, ney we-
šalios darik dienose ažusakitose nuog Ba-
žničios.

Penktas, Dešimtinias tikray ir išz piš-
no ataduok.

Septini Sakramentay.

Arba žięklay regimi, nuog Chryštu-
šo paštatiti, par kuris žmonies šoska
Diewo apturi, o tie wadinasi: Kryk-
sztas, Padrutinima Wieroy Szwentoy, Pa-
kuta arba Spawiednis, Kunas ir Krau-
jas Pono JEZUSO Chrytušo, Paškuti-
nis Alieium Szwentu Patepimas, Kunigi-
šte, ir Moterište.

Akty Przednieyſze WIARY.

Tikiu jog Diewas musu Krykšćioniszkas ira Traycia Szwenčiausia, Diawas Tiewas, Diewas Sunus, Diewas Dwase Szwenta, Trys Afabos, o wienas Ponas Diewas.

Diewas Tiewas sutwiere manę, del to, idant afz ij garbinčio, milečio, jam tar-naučio, o potam su juo Danguy amžinay giwiencia.

Ponas JEZUSAS, Sunus Diewo, antra Afaba Trayces Szwenčiausios atpirko manę Krauju sawa Szwenčiausiu, nuog grieku, nuog smerties amžinos, ir peklos.

Dwase Szwenta pawadino manę ing Wiera Szwenta Krykšćioniszka, be kurios ne wienas iszganitas but negali.

Tikiu jog Ponas Diewas piktus žmonius karoja pekla, o giariemus duoda amžina giwenima Danguy.

Tikiu jog Szwenčiausiam Sakramente ira tikras giwas kunas, ir Kraujas Pono JEZUSO Chrystušo.

Tikiu ant gašo wis tay, ko norint tiki, turi, ir insaka tikiet, nuog Apaszto-lu pir-

Iu pirmiausey iſtatita Baźničia Szwenta Rymo, ir toy Szwentoy Wieroy noriu giwenti, ir mirti.

Akt Nadźiei.

Pone Diewe mano, turia Nodieja nepabenktoy gieribey ir Miłaſirdiſtey tawo, ir ne pābenktuoſe Nuopeſnuoſe Pono JEZUSO Iſzganitojo mano, jog mañ atſayſi griekus manu, ir Duoſi tay wis, ko mañ teypo jog ſmerteſna, kaypogi ir ing amźina źiwata reykaſas; o potam trumpame pagiwenime, jog duoſi amźina giwenima. Toy Nodiejoy gieydźiu giwenti, ir mirti.

Akt Miłości.

Milu Tawę ſabiaus ant wiſa ſutwieryma Diewe mano, iſz wiſos ſirdies mano, iſz wiſos duſios mano, ir iſz wiſu ſiłu mano; tikray del to, jog Tu eſſi Gieribe neiſzfakita, ir nepabenkta. Toy Meyles noru giwenti ir mirti.

Akt Skruchy.

Iſz tos, ir deltas Meyles gayluos iſz tikros ſirdies, jog Tawi Diewa mano, kadanoris paźieydźiau. Atſiźadu wiſu grieku mano, ne teypo del pekłos, ant kurios

kurios užsłużijau, ney del Dangaus, ku-
ri nutrotijau; bet labiausey del to, jog
griekay mano pažieyde nie iszfakite Gieri-
be Tawo.

Przedsięwzięcie.

Ne noriu daugiaus Tawę Diewe ma-
no niekada pažieyft, bet weliju numir-
ti, nie kaypo grieka isz sawo walos pa-
pilditi. O wel isz grieku papilditu ko
greyčiaus noriu spawiedotis, ir niekad
ing anus isz łoskos Tawo nie sugryszti.

Praszau tadu Tawę Tiewe Dangiszka-
fys, idant Tu del Wienaties Sunaus Ta-
wo, atlayftumey mań wisus griekus ir
kaltus mano, kaypo ir asz del Meyles
Tawo atlaydźiu wifiemis kurie manę
pažieyde.

Ponie Diewe susimilek ant musu
Griesznu.

Wardan Diewo Tiewo, ir Sunaus, ir
Dwasios Szwentos, Amen.

L. 2233